

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Ocak 2020

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

TCMB, TÜİK'in geçtiğimiz günlerde dış ticaret ve hizmet ticaret istatistiklerinde yaptığı güncellemeleri içeren Ocak ayı ödemeler dengesi istatistiklerini açıkladı. Buna göre, cari işlemler hesabı önceki verilere kıyasla daha iyi bir tablo ortaya koyarken, finansman içinde net hata-noksan kaleminin önemi azaldı.

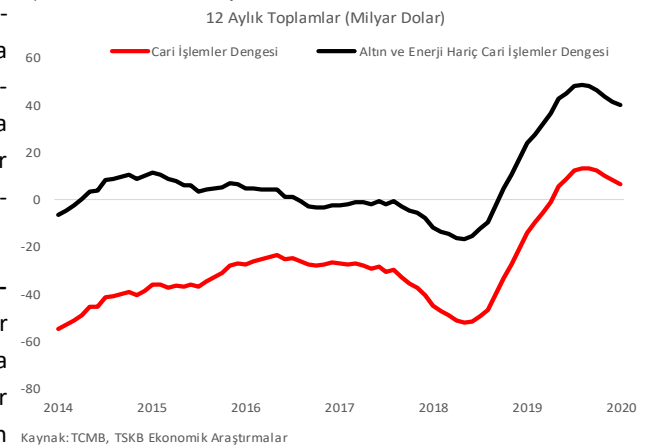
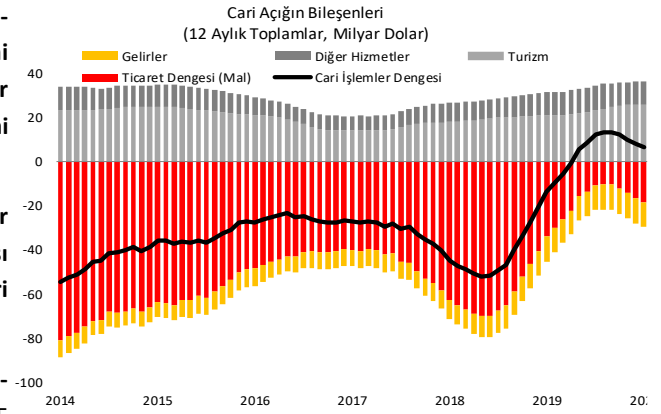
2020 Ocak'ta cari işlemler açığı, bir önceki yılın Ocak ayına göre 1,5 milyar dolar artarak 1,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. Enerji hariç cari işlemler fazlası 2019 Ocak'taki 3 milyar dolardan 1,6 milyar dolara, enerji ve altın hariç cari fazla ise 3,4 milyar dolardan 3,2 milyar dolara geriledi.

Ocak'ta dış ticaret açığındaki genişlemeye karşın hizmet ve birinci gelirlerdeki olumlu performans cari dengedeki bozulmayı sınırladı. 2019 Ocak'ta 1,25 milyar dolar olan dış ticaret açığı 2020'nin aynı ayında 3,25 milyar dolara genişlerken, hizmet dengesindeki fazla 1,5 milyar dolardan 1,6 milyar dolara yükseldi. Birincil dengedeki açık ise faiz giderlerindeki azalışın ve yatırım gelirlerindeki olumlu sonuçların etkisiyle 633 milyon dolardan 340 milyon dolara indi. Böylece 12 aylık toplamalara göre genel cari işlemler fazlası 6,5 milyar dolar, enerji ve altın hariç cari işlemler fazlası ise 50,4 milyar dolar olarak gerçekleşti.

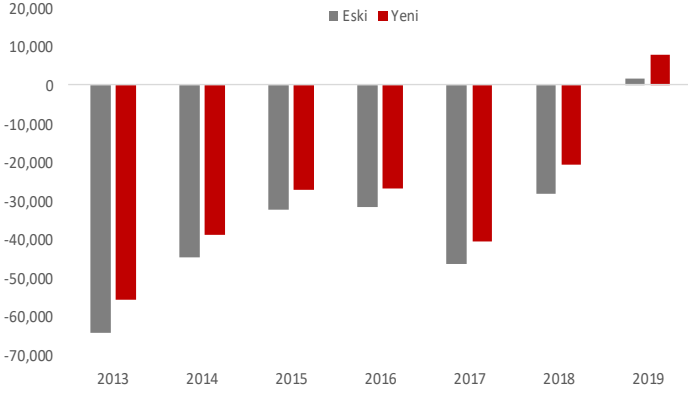
Finansman tarafında, Ocak'ta zayıf bir tablo ortaya çıkarken, resmi rezervlerde azalış ve net hata-noksandan giriş etkili oldu. Ocak 765 milyon dolar tutarında doğrudan yatırım girişi gerçekleşirken, 1,2 milyar dolar tutarında net portföy yatırım çıkışı yaşandı. Bu dönemde bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 1,5 milyar dolar 219 milyon dolar net ödeme yaptılar. Bankaların uzun vadeli dış borç çevirme oranı %44,4 olurken, diğer sektörlerde %98,0 olarak gerçekleşti. Bununla birlikte, resmi rezervlerde 2,9 milyar dolar azalış gerçekleşirken, net hata-noksan kaleminden 574 milyon dolar tutarında giriş yaşandı.

TÜİK'in dış ticaret ve hizmet istatistiklerinde yaptığı güncellemeyle birlikte, TCMB de ödemeler dengesinde rakamlarında geriye doğru bir takım revizyonlara gitti. Bu kapsamda 2019 yılı cari işlemler fazlası daha önce açıklanan 1,7 milyar dolardan 8,0 milyar dolara güncellendi. 2019 yılının cari fazlasındaki artışın 2 milyar dolarlık kısmı dış ticaret kalemlerinden kaynaklanırken, hizmetler tarafındaki güncellemeler ve veri iyileştirmeleri ile net hizmet geliri kayıtlarında 4,7 milyar dolar artış oldu. Bununla birlikte, 2013-2019 döneminde cari açığın toplamda 44,1 milyar dolar daha sınırlı olduğunu görüyoruz. Sonuç olarak, TCMB'nin veri kalitesindeki iyileştirme ile net hata-noksanda gözlenen hareketlerin daha sınırlandırıldığını görüyoruz. Bunun da ödemeler dengesi istatistiklerinde net hata-noksan kaynaklı tartışmaların azalmasını sağlayabileceğini düşünüyoruz.

Dış denge ve cari açık görünümünün ise karışık olduğunu değerlendiriyoruz. Petrol fiyatlarındaki düşüşün yanında iç talepteki toparlanmanın önümüzdeki dönemde hız kesebilecek olmasının yukarı yönlü riskleri sınırlandıracağını değerlendiriyoruz. Öte yandan, küresel ticaretteki zayıflamanın ve turizm sektörünün performansının cari açık açısından kritik öneme sahip olacağı kanısındayız. Gelişmiş ülkelerde merkez bankalarının faiz indirimi küresel finansal koşulları gevşetse de, yurtdışı banka ve reel sektör firmalarının borçlanma iştahının dış finansman kompozisyonunu belirleyeceğini düşünüyoruz.

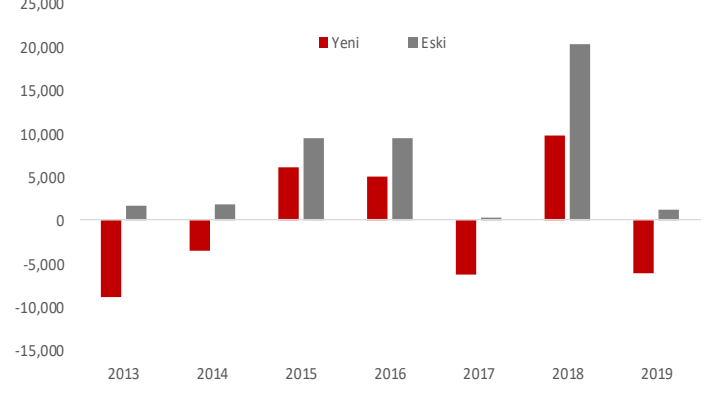

Eski ve Güncellenen Cari İşlemler Dengesi (Milyon \$)

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Eski ve Güncellenen Net-Hata Noksan Dengesi (Milyon \$)

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.